

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

ЩО ТАКЕ НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОЛОКА І ЧОМУ ІНСПЕКТОРИ ПОВИННІ ЗНАТИ ПРО ЦЕ?

Щирова Наталія Сергіївна – заступник начальника управління – начальник відділу безпеки харчових продуктів управління безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області

Підґрунтя

- Системи виробництва молока на молочних фермах у всьому світі «мають бути в змозі **поєднувати рентабельність з відповідальністю** за захист здоров'я людини, здоров'я тварин, благополуччя тварин і навколишнього середовища.
- Молочні фермери, як первинні виробники в ланцюгу постачання, мають використовувати методи виробництва, які задовольняють потреби **молокопереробних підприємств і споживачів**.

Гігієнічні вимоги

- **Харчовий закон, гігієнічні вимоги (з 20 вересня 2016 року) (Ст. 40-51):**
 - ✓ скеровані на результат, а не на процес і контроль;
 - ✓ не обмежують оператора ринку у виборі способу виконання вимог;
 - ✓ не потрібно змінювати вимоги при появі нових методів, ефективність яких є обгрунтована;
 - ✓ гігієнічні вимоги повинні бути впроваджені оператором ринку відповідно до оцінки ризиків.

Найкращі практики при виробництві молока

Головною метою для належної практики ведення молочного тваринництва є те, що **безпечне, якісне молоко** має бути отримане від здорових тварин з використанням методів управління, які є сталими з огляду на благополуччя тварин, соціальної, економічної та екологічної точки зору.

Для досягнення цієї мети, молочні фермери мають застосовувати найкращі практики (передовий досвід) в наступних сферах:

НАЙКРАЩІ ПРАКТИКИ ВЕДЕННЯ МОЛОЧНОГО ГОСПОДАРСТВА

Безпечне та належної якості молоко може бути отримане лише від здорових тварин із використанням сталих практик управління, враховуючи наступні аспекти: благополуччя тварин, соціальний, економічний та довкілля

Здоров'я тварин

Благополуччя тварин

Гігієна доїння

Годівля
(корми і вода)

Соціально-економічне
управління

Довкілля

Як визначити благополуччя тварин?

- «П'ять свобод»

- Свобода від голоду, спраги і недостатньої годівлі
- Свобода від болю, травм і хвороб
- Свобода від температурного та фізичного дискомфорту
- Свобода від страху і страждання
- Свобода у відтворенні природної поведінки

(Комітет Брамбель, 1965 і Рада благополуччя тварин ферми, 1992)

→ Визначення до цих пір широко використовується, в тому числі в Кодексі здоров'я наземних тварин МЕБ

1. Свобода від голоду, спраги і недоїдання

- достатня кількість корму і води (на основі фізіологічних потреб) для всіх видів тварин кожен день
- збалансування раціону і/або додаткова відгодівля всіх видів тварин
- захист від отруйних рослин та інших шкідливих речовин
- забезпечення якісною водою

2. Свобода від болю, травм і хвороб

- Регулярний огляд тварин
- Ефективна програма управління здоров'ям стада
- Захист тварин від кульгавості
- Дотримуватись належної практики отелення і відлучення
- Уникати процедур, які викликають непотрібний біль

2. Свобода від болю, травм і хвороб

- Регулярне здоювання лактуючих тварин
- Уникати поганих практик виробництва молока
- При потребі забою тварин на господарстві потрібно уникати зайвого стресу або болю

<http://thedairymom.blogspot.ch/2011/11/milks-journey-from-cow-to-table.html>

<http://freefromharm.org/dairyfacts/>

3. Свобода від дискомфорту

- Будівництво приміщень без перешкод і небезпек
- Достатній простір загонів і сухі лежаки
- Захист тварин від несприятливих погодних умов
- Забезпечення:
 - хорошою вентиляцією
 - не слизькою підлогою

director.by

4. Свобода від страху і стресу

- Природня поведінка тварин під час перебування на пастбищах
- Належно підготовлений на навчений щодо поводження з тваринами персонал
- Використання приміщень і обладнання, які підходять для утримання тварин

4. Свобода від страху і стресу

Високий рівень шуму

Низький рівень шуму

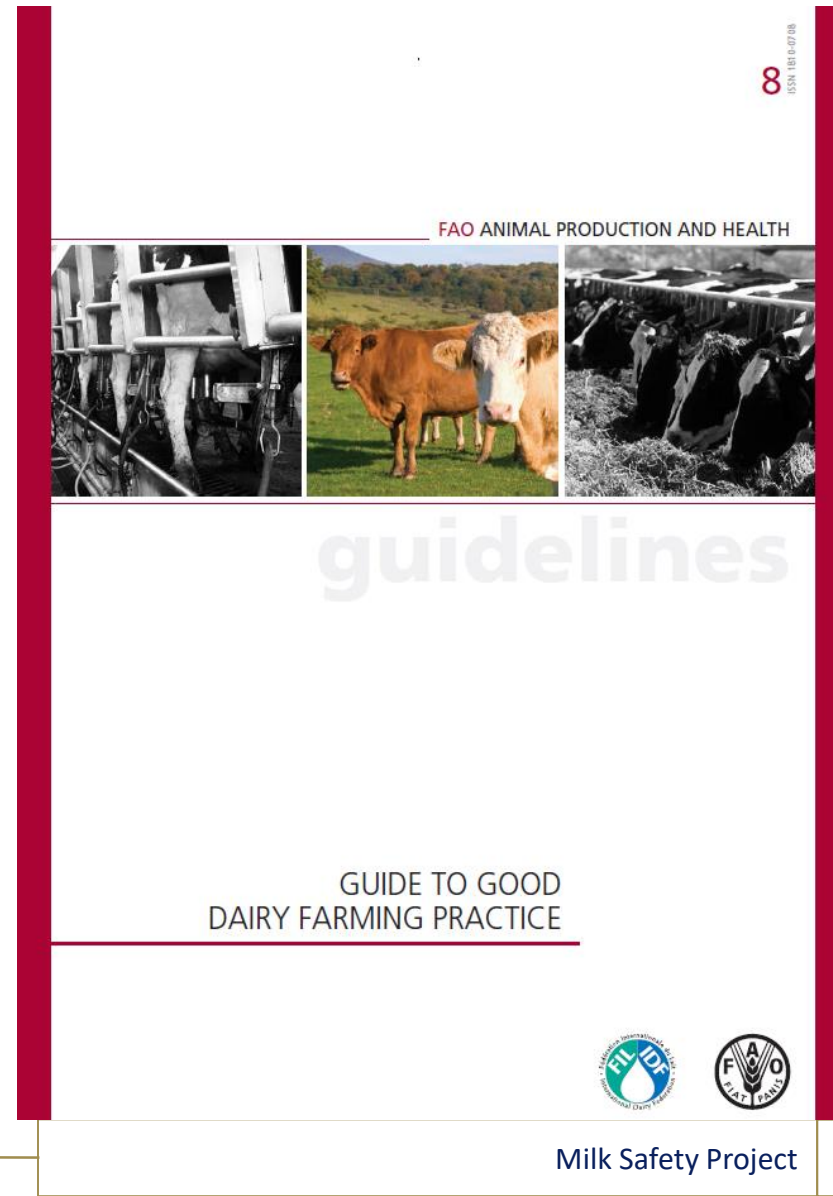
5. Свобода у відтворенні нормальної поведінки

- Використання методів управління стадом та процедур по догляду за тваринами, які не ставлять під загрозу відпочинок тварин і соціальну поведінку

Найкраща практика – це метод або техніка, яку визнали кращою за будь-які альтернативи, оскільки вона надає результати, які є кращими за ті, які досягнуті іншими методами.

Кращі та/або Найкращі практики

- Кращі практики є досягненнями і напрацюваннями операторів ринку, ефективність яких офіційно визнана державою (компетентним органом).

Кращі практики

Зазвичай ті, хто застосовує кращі практики виробництва, отримують вищу ціну за свою продукцію при продажу її переробнику, або кінцевому споживачу (крім сирого товарного молока).

Кращі практики отримання молока у ЄС

...Автоматичні доїльні установки.

Додаток III, розділ IX, глава I, частина II, розділ B, пункт 1 (б) Регламенту (ЄС) № 853/2004 встановлює, що молоко від кожної тварини повинен бути "перевірено на органолептичні або фізико-хімічні показники оператором ринку або методом, який доводить досягнення аналогічних результатів".

Зокрема, найкраща практика це те, що автоматична доїльна установка має можливість автоматично виявляти молоко із відхиленнями показників від норми і відокремлювати його від ємності для молока призначеного для споживання людиною.

Кращі практики отримання молока у ЄС

Традиційно оператор ринку перевіряє молоко від кожної тварини шляхом візуального огляду. Можуть бути використані інші методи досягнення подібних результатів.

Кращі практики отримання молока у великих господарствах

Найкращою практикою є:
Спеціалізоване обладнання із автоматичними системами реєстрації відхилень молока від норми.

Дотримання найвищих стандартів захисту тварин від жорстокого поводження, благополуччя тварин.

Ведення записів та доведення прозорого рівня простежуваності.

Забезпечення повного комплексу заходів щодо контролю залишків ветеринарних препаратів та ін. забруднювачів у молоці.

Найвищий рівень гігієни при отриманні молока.

Кращі практики отримання молока у дрібних господарствах

Найкращою практикою є:
Спеціалізоване обладнання із автоматичними системами реєстрації відхилень молока від норми.

Дотримання найвищих стандартів захисту тварин від жорстокого поводження, благополуччя тварин.

Ведення записів та доведення прозорого рівня простежуваності.

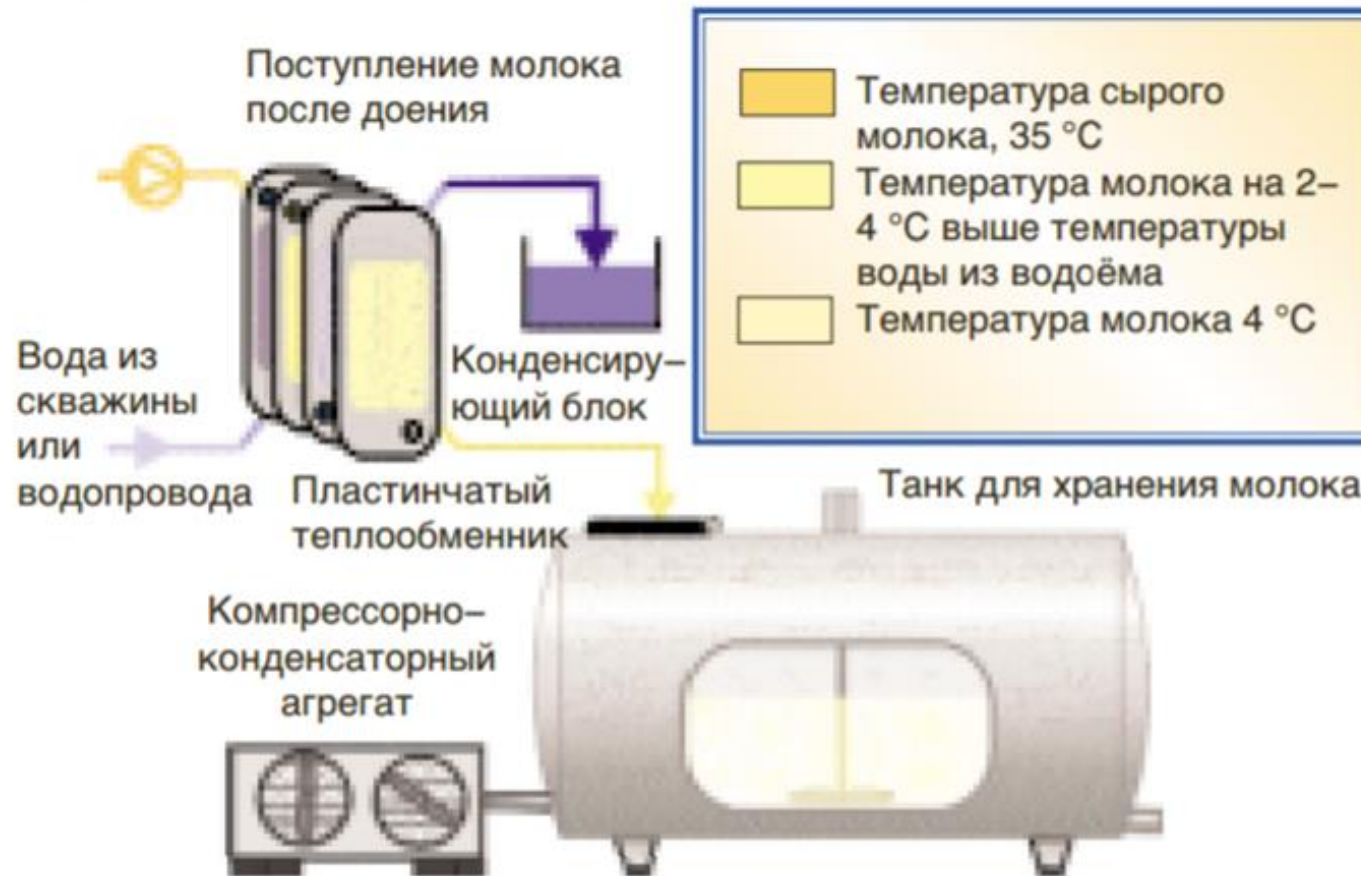
Забезпечення повного комплексу заходів щодо контролю залишків ветеринарних препаратів та ін. забруднювачів у молоці.

Найвищий рівень гігієни при отриманні молока.

Джерело: <http://www.topixagro.com/news/vybor-doilnogo-oborudovaniya-sem-raz-otmer-odin-raz-otrezh>

Кращі світові практики збору та охолодження молока в дрібних господарствах

Деякі невеликі фермерські господарства доводять ефективність охолодження холодною скважинною водою. При цьому підігріту воду використовують в господарстві, що є кращою практикою!

Після первинного охолодження кращою практикою є доохолодження молока компресорно-конденсаторними агрегатами (чіллером).

Джерело: http://www.delaval.ru/ImageVaultFiles/id_2143/cf_5/Efficient_Cooling.pdf

Кращі світові практики збору та охолодження молока в дрібних господарствах

Кращою практикою є використання уніфікованих охолоджуючих систем. Установки є невеликими та енергоекономічними.

Найкращою практикою є постійна , якісна підготовка персоналу (фермерів)

Організація постійного навчання та підвищення рівня обізнаності фермерів, власників особистих селянських господарств, навчання професійних фермерів, які спеціалізуються на отриманні сирого товарного молока є ефективним елементом найкращої практики організації сільського господарства в кожній окремо взятій місцевості.

Джерело: <http://agroanimal.com.ua/operatsii-vyipolnyaemyie-pri-zagotovke-sena/>

Сучасний підхід в системі контролю за безпечністю харчових продуктів вимагає відповідних змін від традиційної регулюючої ролі інспектора.

Практичні інспектори повинні бути обізнані щодо можливих найкращих практик в різних напрямках, щоб завжди бути на рівні з виробниками молока, а також мати змогу надавати рекомендації для поліпшення ситуації при виникненні певних невідповідностей.

Animal Health Matters.
For Safe Food Solutions.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER

State Secretariat for Economic Affairs SECO

Дякую за увагу!